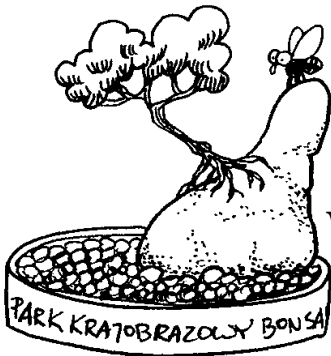

Mariusz Kistowski

PERSPEKTYWY OCHRONY KRAJOBRAZU W POLSCE ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH

The prospects for landscape conservation in Poland with special attention to landscape parks

ABSTRAKT: Krajobraz, w przeciwieństwie do elementów różnorodności biologicznej i georóżnorodności, posiada w Polsce najslabsze instrumenty ochrony i zrównoważonego użytkowania. Zmiany prawa, dokonane w 2008 i 2009 roku, polegające na przesunięciu kompetencji dotyczących form ochrony krajobrazu wynikających z Ustawy o ochronie przyrody z administracji rządowej na samorządową, pogłębiły negatywną sytuację. Obecnie bardziej skuteczne są pośrednie instrumenty tej ochrony, wynikające z innych przepisów, niż metody bezpośrednie. Potrzeba podjęcia pilnych działań wynika również z faktu obowiązywania w Polsce od 2005 roku Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. System planowania przestrzennego powinien zostać uzupełniony o plany ochrony krajobrazu, sporządzane na szczeblu krajowym, wojewódzkim i gminnym. Odpowiedzialność za ich przygotowanie i wdrażanie powinna być skoncentrowana w obrębie jednolitej grupy administracji. Można również rozważyć koncepcję utworzenia służby ochrony krajobrazu, częściowo opartej na kadrach zarządów parków krajobrazowych. Ta forma ochrony powinna zostać wzmocniona.

SŁOWA KLUCZOWE: ochrona krajobrazu, parki krajobrazowe, Europejska Konwencja Krajobrazowa.

ABSTRACT: Contrary to elements of biodiversity and geodiversity, landscape in Poland has the poorest instruments of conservation and sustainable usage. The law changes effected in 2008 and 2009, which consisted in shifting the competencies related to forms of landscape protection (as defined in the Nature Conservation Act) from government to self-government administration, have only deepened the unfavourable situation. Currently, indirect methods of conservation resulting from other regulations appear to be more effective than the direct ones. The need for urgent action results also from the European Landscape Convention which has been legally binding in Poland since 2005. The system of spatial planning should be expanded by landscape conservation plans made out on nationwide, provincial and commune levels. Responsibility for drawing and implementation thereof should be concentrated within a single administrative group. Furthermore, it might be worth considering to create a landscape conservation service based partially on the personnel of landscape park governance. This form of conservation should be reinforced.

KEY WORDS: landscape conservation, landscape parks, European Landscape Convention.